

Αχ αυτές οι παρέες του!

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Φωτο:kidsgo.com.cy

Μέχρι πρότινος τα πρότυπά του ήταν ο μπαμπάς, η μαμά και ο... Γκούφι! Ξαφνικά τα μόνα πρόσωπα που θαυμάζει είναι οι φίλοι του, τους οποίους θέλει οπωσδήποτε να ικανοποιεί, ακόμα κι όταν έχουν παράλογες απαιτήσεις. Πώς μπορείτε να το βοηθήσετε να αποφύγει τις παγίδες;

Μήπως ο γαλήνιος οικογενειακός μικρόκοσμος ταράζεται κάθε φορά που το μικρό σας επιστρέφει απ' το σχολείο; Ο Κίμωνας έχει τηλεόραση στο δωμάτιό του και μένει ξύπνιος μέχρι αργά... Η Αναστασία τρώει γαριδάκια κάθε μέρα στο σχολείο... Ο Χρήστος έχει σκύλο και ηλεκτρικό πατίνι... Η μισή τάξη έχει ηλεκτρονικό υπολογιστή... και ποιος στο καλό είναι ο Ξενοφώντας;

Μα, είναι δυνατόν ολόκληρο το οικογενειακό κατεστημένο να καταρρέει στο όνομα της παρέας; Κι όμως, είναι μοιραίο να συμβεί!

Ομάδα αναφοράς!

Το παιδί προσχολικής ηλικίας, μέσα στην ομάδα των συνομηλίκων του εξασφαλίζει συντρόφους για παιχνίδι. Από τα έξι όμως και μετά η ομάδα των συνομηλίκων είναι κάτι περισσότερο από **ομάδα παιχνιδιού**- είναι και **ομάδα αναφοράς**, μέσα από την οποία το παιδί αναζητά πρότυπα συμπεριφοράς. Γύρω μάλιστα στα επτά, και συνήθως μέχρι τα εννέα, η αξία των φίλων γίνεται ακόμη πιο σημαντική. Γι' αυτό, συνήθως τα μικρά επιμένουν στη θέσπιση κανόνων που θα πρέπει πιστά να τηρούν όλα τα μέλη της ομάδας. Τα παιδιά σ' αυτή τη φάση είναι τόσο ανασφαλή, που νιώθουν ασφάλεια μόνο όταν ντύνονται ή συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο. Μέσα σ' ένα τέτοιο πλαίσιο αλληλεπίδρασης, το παιδί αποκτά γνώσεις και δεξιότητες, αντιμετωπίζει καταστάσεις και δοκιμάζει τις δυνάμεις του. Στην πραγματικότητα, όχι μόνο επηρεάζεται, αλλά προσπαθεί και να επηρεάσει!

Πάνω απ' όλα ψυχραιμία!

Οι περισσότεροι γονείς ανησυχούν περισσότερο απ' όσο θα έπρεπε για το γεγονός ότι το μικρό επηρεάζεται από τους φίλους του. «Δεν μ' ενδιαφέρει τι κάνει ο Χριστος στο σπίτι του», ίσως έχετε ήδη ακούσει τον εαυτό σας να φωνάζει, «σ' αυτό το σπίτι θα κάνουμε αυτό που λέω εγώ!» Κι όμως! Η πίεση των συνομηλίκων δεν είναι πάντα αρνητική. Δεν σημαίνει ότι το παιδί σας σύντομα θα καπνίζει με τους φίλους του τσιγάρα!

Αντίθετα, θα πρέπει να τονίσουμε ότι αυτή η νέα διάσταση στις κρίσεις του παιδιού είναι απαραίτητο στοιχείο για την ψυχοκοινωνική του ανάπτυξη, η οποία μάλιστα θα το βοηθήσει να εισέλθει πιο ομαλά στην εφηβεία. Είναι μια υγιής διαδικασία, που αφορά την προσπάθεια διαφοροποίησης από τους γονείς. Και να πώς μπορείτε να χειριστείτε την κατάσταση:

- Φροντίστε να δίνετε εξηγήσεις**

Το παιδί, σ' αυτή τη φάση, τις περισσότερες φορές αντιγράφει πρότυπα συμπεριφοράς χωρίς να προλάβει να τα επεξεργαστεί με βάση τη λογική. Γι' αυτό, φροντίστε, πριν ξεστομίσετε ένα αυθαίρετο «όχι», να εξηγήσετε γιατί αρνείστε κάτι.

- Δείξτε ενδιαφέρον**

Μη διακωμαδείτε ή αδιαφορείτε για κάτι που το παιδί θεωρεί τραγικό, π.χ. το γεγονός ότι τσακώθηκε με το φίλο του. Είναι σημαντικό το παιδί να καταλάβει ότι ενδιαφέρεστε για το πώς αισθάνεται.

- **Μην καβγάδιζετε για ασήμαντους λόγους**

Δείξτε στο παιδί ότι κάποιοι κανόνες μπορεί να αναπροσαρμοστούν -πράγμα που σίγουρα θα εκτιμήσει-, παραμένοντας όμως αμετάπειστοι σε θέματα που θέλετε οπωσδήποτε να μείνουν όπως είναι.

- **Ανοίξτε το σπίτι**

Τα παιδιά θέλουν να παίξουν και να διαβάσουν μαζί. Δώστε τους την ευκαιρία να το κάνουν και μην ξεχνάτε ότι, όσο καλύτερα γνωρίζετε τους φίλους σας, τόσο πιο εφησυχασμένοι θα νιώθετε.

- **Δώστε το καλύτερο δυνατό παράδειγμα**

Μπορεί να νομίζετε ότι δεν σας θαυμάζει πια, όμως εξακολουθείτε να είστε το πιο δυνατό πρότυπο για εκείνο.

Τι μπορεί να βοηθήσει;

Μερικά σημαντικά πράγματα που μπορούν να εξισορροπήσουν την επιρροή των συνομηλίκων πάνω στα παιδιά σας είναι τα εξής:

- **Ένα πλούσιο «πρόγραμμα»**

Όσο λιγότερο χρόνο διαθέτει το παιδί στην ομάδα των συνομηλίκων, τόσο πιο μειωμένη είναι η τάση του να αντιγράψει τη συμπεριφορά των άλλων παιδιών. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να απομονώσετε το παιδί. Όμως, ένα γεμάτο πρόγραμμα, ιδιαίτερα με δραστηριότητες που το συναρπάζουν, μπορεί να βοηθήσει.

- **Ουσιαστική σχέση με τους γονείς**

Όσο περισσότερο ποιοτικό χρόνο περνά το παιδί με τους γονείς του, τόσο περισσότερο επηρεάζεται από πρόσωπα του άμεσου οικογενειακού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα να είναι μικρότερη η επιρροή των συνομηλίκων του.

- **Όσο περισσότεροι οι φίλοι, τόσο το καλύτερο**

Κανονίζοντας παιχνίδι με τα παιδιά φίλων σας το Σαββατοκύριακα ή με το παιδάκι

της διπλανής πόρτας τις καθημερινές τα απογεύματα, το παιδί μαθαίνει να μην είναι τόσο εξαρτημένο από τους συμμαθητές του.

• **Τα χόμπι είναι σημαντικά!**

Η συμμετοχή σε οργανωμένες δραστηριότητες, όπως σπορ, μουσική, χορός, τέχνες, εξασφαλίζουν στο παιδί ποικίλες ευκαιρίες για ανάπτυξη της αυτονομίας, των ταλέντων και της προσωπικότητάς του.

Περιοριστείτε σε προσεκτικές παρεμβάσεις

Οι περισσότεροι γονείς υιοθετούν ακραία αντιμετώπιση σε ό,τι αφορά τις παρέες των παιδιών τους. Είτε παρεμβαίνουν δραστικά λέγοντας «Δεν θέλω να κάνεις παρέα μ' αυτό το παιδί» ή απέχουν εντελώς, με τη δικαιολογία ότι το παιδί πρέπει να μάθει να τα βγάζει μόνο του πέρα με τις φιλίες του. Στην πραγματικότητα, η πιο σωστή στάση είναι να παρακολουθείτε διακριτικά και προσεχτικά. Η παρέμβαση του γονιού είναι σημαντική, προκειμένου να εξηγήσει στο παιδί τι είναι σωστό και τι όχι όταν αισθάνεται μπερδεμένο, περνώντας του μηνύματα όπως ότι...

... δεν χρειάζεται να είναι με όλους στενός φίλος.

... πρέπει να είναι ευγενικό, προσέχοντας να μην πληγώνει τα συναισθήματα των άλλων.

... η μοναδικότητά του είναι ένα στοιχείο που του δίνει αξία.

Αχ αυτά τα ρούχα!

Από εκεί λοιπόν που ο μικρός σας δεν έδινε δεκάρα για το τι θα φορέσει, ξαφνικά σας ζητάει φαρδιές βερμούδες και καπελάκι τζόκεϊ! Κι όσο για τη μικρή σας, τα ρούχα είναι μόνιμη πηγή στρες κάθε πρωί που ετοιμάζεται. Είναι ένα ακόμα σημάδι ότι μεγαλώνουν, που ισοδυναμεί με βήμα στην ανεξαρτησία. Το ντύσιμο είναι ένα κεφάλαιο δύσκολο (ειδικά για τα κορίτσια μετά τα οκτώ), γιατί η φιλία αρχίζει να προσδιορίζεται από το στυλ των μαλλιών, τα ρούχα και γενικά την εμφάνιση, καθώς δημιουργούνται οι πρώτες κλίκες. Όσο για το δικό σας ρόλο, σεβαστείτε την άποψη του παιδιού, όμως παρακολουθήστε το από κοντά. Πιο συγκεκριμένα, φροντίστε να...

... το παίρνετε μαζί σας όταν ψωνίζετε, αφήνοντας να σας υποδείξει τα ρούχα που προτιμά.

... βάζετε όρια στις επιλογές του με βάση την ηλικία του.

... δίνετε έμφαση στην επιλογή διαφορετικών ρούχων για διαφορετικές περιστάσεις.

... να μην επιμένετε να φορά κάποια ρούχα, αν δεν θέλει (γιατί να το κάνετε δυστυχισμένο;).

... να το κάνετε να αισθάνεται όμορφο και ξεχωριστό για τα φυσικά του χαρακτηριστικά ή για τις ικανότητες και τα επιτεύγματά του.

Προσοχή στους χειριστικούς φίλους!

Η Μαριάννα, μητέρα της μικρής Δώρας, περιγράφει πώς με την έναρξη της σχολικής χρονιάς παρατήρησε ότι η κόρη της γυρνούσε στο σπίτι αναστατωμένη. Όταν μίλησε μαζί της, ανακάλυψε ότι αιτία ήταν η διπλανή της, η Ιωάννα, η οποία κάθε φορά που η Δώρα έπαιζε ή μιλούσε στο διάλειμμα με κάποια άλλη συμμαθήτρια, εκείνη κατέβαζε τα μούτρα. Η μικρή Δώρα δεν μπορούσε να καταλάβει πού ακριβώς έκανε λάθος, όμως το σίγουρο είναι ότι η Ιωάννα την έκανε να αισθάνεται φοβερές ενοχές.

Τα παιδιά έχουν την τάση να είναι χειριστικά. Επίσης, έχουν την τάση να επιμένουν σ' αυτό που θέλουν, επειδή ξέρουν πως τις περισσότερες φορές αυτό φέρνει αποτέλεσμα. Μερικές φορές όμως κάποια παιδιά είναι τόσο πιεστικά, που περιορίζουν την προσωπικότητα κάποιων άλλων, ενώ μερικά αισθάνονται ότι μ' αυτό τον τρόπο ασκούν εξουσία.

Μερικά βασικά χαρακτηριστικά των χειριστικών φίλων:

1. Δυσκολεύονται να δεχτούν το «όχι» ως απάντηση.
2. Καταφεύγουν πολύ συχνά στον εκβιασμό («Δεν θα σε καλέσω στο πάρτι μου, αν δεν...»).
3. Περιορίζουν τα άλλα παιδάκια.
4. Έχουν την τάση να εξαιρούν παιδιά από την παρέα.
5. Είναι συνήθως δημοφιλή και έχουν πολλούς φίλους.

Πηγή:kids.in.gr